

20. Sonce, sončnica, sončnična semena

Izvedeli bomo:

- 👉 kaj je opis rastline,
- 👉 katere podatke vsebuje opis rastline,
- 👉 kako zapišemo opis rastline.

Zanima me, če se sončnica res obrača proti soncu.

Mene pa zanima, kdaj dozoriijo sončnična semena.

Julija in Svit bosta posadila sončnico.

V enciklopediji sta poiskala opis sončnice. Preberi.

NAVADNA SONČNICA	KLJUČNE BESEDE
Sončnica je enoletna rastlina in sodi v družino nebinovk.	vrsta rastline
Zaradi široke poznanosti in njenih značilnosti ima številna ljudska poimenovanja: solnčnica, solnčna roža, polsončnica, sončna roža, sončenca, soncarda.	
Raste na vseh vrstah tal, ki pa morajo biti vlažna, a voda v njih ne sme zastajati.	
Sončnice, ki jih gojimo v vrtu, zrastejo do 3 m visoko. Nekatere sorte, ki rastejo v okrasnih lončkih, pa so precej nižje.	
Steblo je močno, pokončno in poraslo z dlačicami. Debelo je od 2 do 4 cm. Ko rastlina dozori, steblo oleseni.	
Po stebelu so spiralno nameščeni pecljati zeleni listi. Ti zrastejo do 40 cm. Listna ploskev ima obliko srca in je prepredena z listnimi žilami. Po površini je dlakava in hrapava. Listni rob je nazobčan. V času cvetenja je na rastlini med 20 in 30 zelenih listov.	
Na vrhu stebela je velik cvet, v katerem je od 500 do 1000 manjših cevastih cvetov. Takšnemu cvetu pravimo socvetje. Obdajajo ga rumeni venčni listi, ki zacvetijo prvi. Njihova naloga je privabljanje žuželk. V notranjih cvetovih jeseni dozoriijo užitna semena. Zunanost cveta obdajajo mesnati zeleni čašni listi, ki se prekrivajo kot strešniki.	
Podzemni del rastline je razvejan koreninski sistem. Iz glavnega korena, ki prodre tudi več kot meter globoko v prst, se razraščajo številne tanjše stranske korenine. Zaradi svoje prepletenosti v gosto mrežo dajejo rastlini trdno oporo.	
Sončnica cveti od julija do septembra.	
Zraste iz semen, ki jih spomladi posejemo na vrtu. Na velikih površinah jo kot industrijsko rastlino gojijo za predelavo semen v sončnično olje. Semena imajo zelo radi ptiči, zaradi zdravilnih učinkovin pa so pogosta tudi v prehrani ljudi.	
Sončnica uspeva tam, kjer je dnevne svetlobe vsaj 6 do 8 ur. Če opazujemo cvet sončnice, opazimo, da je cvet mlade rastline vedno obrnjen proti soncu. Ta pojav imenujemo heliotropizem. Med rastjo steblo hitreje raste na senčni strani, zato se cvet obrne na drugo, sončno stran. Ko se rast rastline ustavi, bo njen cvet najpogosteje obrnjen proti vzhodu.	

K posameznim odstavkom v besedilu dopiši ključne besede.

2

rastišče

cvet

seme

velikost

steblo

korenine

zanimivosti

ime rastline

listi

čas cvetenja

Odgovori na vprašanja. Zapiši kratke odgovore. Pomagaj si z besedilom.

Kaj se zgodi s stebлом, ko rastlina dozori?

V katerem delu rastline se razvijejo semena?

Kaj je naloga venčnih listov?

3

Kaj je podzemni del rastline?

S čim je poraslo steblo rastline?

Kakšno obliko imajo zeleni listi, ki poganjajo iz stebela?

Kdo se hrani s semeni sončnic?

Kaj pomeni, da je rastlina industrijska?

Kako se imenuje olje, ki ga pridobivamo iz sončnic?

Pojme iz besedila poveži z njihovim pomenom.

oleseneti

snov z zdravilnimi lastnostmi

enoletna rastlina

otrdeti, spremeniti se v les

dozorelost rastline

rastlina doseže končno obliko

zdravilna učinkovina

razvoj od kalitve do zrelosti se zgodi v enem letu

4

Iz samostalnika *sončnica* tvori pridevnike danim samostalnikom.

5

seme

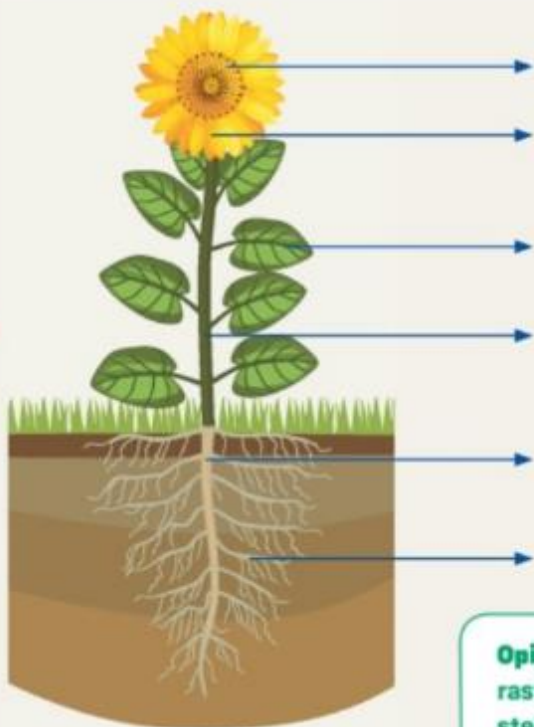
jedrca

korenine

med

Vpiši dele rastline. Pomagaj si z opisom v prvi nalogi.

6

Opis rastline je besedilo, v katerem predstavimo značilnosti rastline: vrsto rastline, njeno ime, rastišče, zunanost (cvet, steblo, liste, korenine, plod), čas cvetenja in zanimivosti.

Dopolni miselni vzorec. Ključnim besedam dopiši bistvene podatke. Pomagaj si z besedilom.

7

